

1906003132015

Doğal Dil İşleme

BAİBÜ Bilgisayar Müh.

Dr. Öğr. Üyesi İsmail Hakkı Parlak

ismail.parlak@ibu.edu.tr

Oda: 335

Metin Özetleme

metin özetleme nlp

Sakarya Üniversitesi

<https://acikerisim.sakarya.edu.tr/xmlui/handle/PDF>

DERİN ÖĞRENME İLE METİN ÖZETLEME

yazan: B Erhandı · 2020 · Alıntılanma sayısı: 3 — **NLP**'nin çalışma alanı insanların doğal dillerinin bilgisayar tarafından nasıl işlendiği konusudur. Buradaki amaç doğal dillerin kurallı ...

GitHub

[https://github.com/hediyeorhan/SummarizingText...](https://github.com/hediyeorhan/SummarizingTextWithNLP)

hediyeorhan/SummarizingTextWithNLP

Metin özetleme çalışmalarının örnekleri birçok kaynakta mevcuttur. Bu yüzden projeye özgünlük kazandırmak adına özgün bir ara yüz tasarımı yapılacaktır.

Veri Tabanı Eğitimleri

<https://www.veritabaniegitimleri.com> 2022/05/20

Doğal Dil İşleme ile Özet Çıkarma

20 May 2022 — ... **NLP**(doğal dil işleme) kullanarak bir **metin** üzerinden **özet** çıkarma işlemini anlatacağım. Tabi burdaki kasıtım genel örneklerde olduğu gibi ...

Metin Özetleme

Metin özetlemenin 2 ana akımı vardır:

- Çıkarıcı (Extractive) özetleme: Metnin içerisinde metni özetlediğine karar verilen bazı cümleler olduğu gibi bir özet alt kümesine alınır.
- Soyutlayıcı (Abstractive) özetleme: Metin içerisinde bulunması zorunlu olmayan yeni cümleler oluşturularak metin özetlenir.
- Soyutlayıcı yöntem, çıkarıcı yöntemden daha etkili özetler oluşturabilir. Ancak, algoritmik düzeyde çıkarıcı yöntemlerden daha karmaşıktırlar.

Metin Özetleme (Çıkarıcı)

Örnek:

metin = $\{c_0, c_1, c_2, c_3, \dots, c_{42}\}$

özetleyici

özet = $\{c_{12}, c_4, c_{35}, c_{27}, c_{40}\}$

c_i : i indeksindeki cümle

TF-IDF ile Çıkarıcı Özetleme

- $tfidf(t, d) = tf(t, d) \times idf(t)$, t: kelime, d: doküman

- $tf(t, d) = \frac{count(t,d)}{len(d)}$ $idf(t) = \log\left(\frac{D}{D(t)}\right)$

- TF-IDF ile dolgu sözcüklerinin doküman vektörlerindeki büyüklükleri algoritmik olarak küçültülür.
- Tüm dokümanlarda sıkça geçmeyen ancak dokümanda sıkça bulunan sözcükler önemli hale gelir.

TF-IDF İle Çıkarıcı Özetleme

1. Özeti çıkarılacak metin cümlelere ayrılır.
2. Cümleler dolgu sözcüklerinden, noktalama işaretlerinden temizlenme, lemmatizasyon vb. işlemlerden geçirilerek temizlenir.
3. Cümleler TFIDF ile vektörleştirilir.
4. Her cümleye, TFIDF temsilleri kullanılarak bir puan verilir.
5. Puanı en yüksek cümlelerin bir kısmı puan sıralamasına göre seçilir.

TF-IDF ile Çıkarıcı Özetleme

- cümle puanı = ortalama(vektor[vektor != 0])

Ör: vektor = [0, 0, 0.06, 0.1, 0, 0.2, 0, 0, 0]

cümle puanı = $(0.06 + 0.1 + 0.2) / 3 = 0.12$

Özet için kaç cümle seçeceğiz?

- Top N
- Eşik değeri
- Top %N

Diğer Bazı Çıkarıcı Özetleme Yöntemleri

- TextRank:

- <https://web.eecs.umich.edu/~mihalcea/papers/mihalcea.emnlp04.pdf>
- <https://www.analyticsvidhya.com/blog/2018/11/introduction-text-summarization-textrank-python/>

- Latent Semantic Analysis:

- <https://ieeexplore.ieee.org/document/7725296>
- <https://iq.opengenus.org/latent-semantic-analysis-for-text-summarization/>